

PLAN DZIAŁANIA KT 108 ds. Kruszyw i Kamienia Budowlanego

STRESZCZENIE

Zakres tematyczny działalności KT 108 obejmuje problematykę związaną z kruszywem, kamieniem budowlanym oraz wyrobami z konglomeratów kamiennych w zakresie metod badań i oceny właściwości wyrobów oraz zasad klasyfikacji tych wyrobów.

Środowisko biznesowe jest bardzo zróżnicowane, gdyż obejmuje zarówno filie dużych koncernów i przedstawicielstw, których ośrodki dyspozycyjne znajdują się za granicą, jak i małe oraz średnie firmy, które z powodu kosztów nie angażują się w działalność normalizacyjną. Liczba jednostek, które uzyskały prawo wydobywania lub sprowadzania kruszywa, kamienia budowlanego oraz konglomeratów funkcjonujących w Polsce można szacować na ponad tysiąc. Biorąc pod uwagę masowość tych wyrobów można stwierdzić, że jest to jeden z największych działów w sektorze budownictwa.

Celem działania KT 108 jest szybkie udostępnienie tłumaczeń norm europejskich krajowym laboratorium i producentom oraz wpływanie na zawartość merytoryczną tych norm.

Cele te realizowane przez tłumaczenie norm europejskich i efektywną działalność w CEN/TC oraz opiniowanie norm międzynarodowych.

Podstawowe korzyści z działalności KT 108 to wspomaganie konkurencyjności laboratoriów i firm przez szybkie udostępnienie norm europejskich w języku polskim oraz udział w kształtowaniu wymagań technicznych w UE.

Pozyskanie środków finansowych w ramach prac na zamówienie jest bardzo trudne z powodu struktury właścicielskiej firm działających na rynku polskim, ich rozproszenia i niewielkiego potencjału firm małych i średnich.

1 ŚRODOWISKO BIZNESOWE KT

1.1 Opis środowiska biznesowego

Na działalność gospodarczą objętą zakresem KT 108 istotny wpływ mają uwarunkowania gospodarcze i prawne.

Działalność Komitetu Technicznego jest ściśle związana z pracami prowadzonymi w CEN/TC 154 i CEN/TC 264, obejmuje metody badań i zasady określania właściwości i klasyfikacji wyrobów budowlanych.

Firmy, które są zainteresowane działalnością KT 108 to laboratoria, ośrodki certyfikacyjne, firmy produkcyjne oraz użytkownicy.

Na firmy produkcyjne składają się:

- firmy wydobywające i produkujące kruszywo do celów budowlanych, drogowych, kolejowych, robót inżynierskich,
- filie dużych koncernów międzynarodowych (np. producenci kruszyw),
- firmy produkujące kamień budowlany i wyroby z kamienia,
- producenci wyrobów z konglomeratów kamiennych,
- firmy sprzedające w Polsce produkty zagraniczne.

1.2 Wskaźniki ilościowe dotyczące środowiska biznesowego

Rocznie wydobywa się ok. 1.3 mln t skał blocznych przeznaczonych do produkcji wyrobów stosowanych w budownictwie i drogownictwie. Roczna produkcja kruszywa w Polsce wynosi ok 350 mln ton kruszywa. Wartość rynku surowych i wstępnie obrobionych kamieni budowlanych oraz kamieni drogowych przekroczyła 500 mln PLN. Jeśli weźmiemy pod uwagę także rynek obrobionych kamieni budowlanych, to szacowana łączna wartość rynku osiąga ok. 1 mld PLN, przy czym udział kamieni importowanych sięgał około 40 %. Rocznie w Polsce produkuje się ok. 350 mln t kruszyw, a wartość produkcji wynosi ok. 14 mld zł/rok.

2 OCZEKIWANE KORZYŚCI Z REALIZACJI PRAC KT

Działalność KT 108 będzie umożliwiła szybkie przyswojenie przez krajowe laboratoria i firmy produkcyjne norm UE. Szybkie wdrażanie norm europejskich przez krajowe laboratoria i firmy jest niewątpliwie ważnym czynnikiem poprawiającym konkurencyjność małych i średnich firm. Przede wszystkim zapewniając odpowiednią jakość wyrobów ich powtarzalność i stałość. Przekłada się to na bezpieczeństwo budowanych obiektów budowlanych.

3 CZŁONKOSTWO W KT

Każdy podmiot krajowy zainteresowany daną tematyką ma prawo zgłosić chęć uczestnictwa w KT i po spełnieniu wymogów proceduralnych (procedura Z2-P3 w powiązaniu z Z2-P1) stać się członkiem KT. Każdy członek KT realizuje zadania KT poprzez swoich reprezentantów.

Aktualny skład KT jest podany na stronie www.pkn.pl, w Wykazie OT.

4 CELE KT I STRATEGIA ICH REALIZACJI

4.1. Cele KT

KT 108 ma dwa podstawowe cele:

- szybkie udostępnienie tłumaczenia norm europejskich krajowym laboratoriom i producentom,
- wpływanie na zawartość merytoryczną norm europejskich poprzez uczestnictwo w ich powstawaniu /udział ekspertów w pracach CEN KT, oraz opiniowanie projektów/

4.2. Strategia działania

- tłumaczenie norm europejskich na język polski,
- udział w pracach Komitetów Technicznych i grup roboczych: CEN/TC 154
- opiniowanie projektów norm europejskich.

4.3. Aspekty środowiskowe

Obszar działania KT 108 nie dotyczy bezpośrednio ochrony środowiska. Pośrednio przez racjonalizację wydobycia i produkcji można wpływać na zmniejszenie degradacji środowiska a także zmniejszenie zużycia energii i ograniczenie skażenia środowiska podczas produkcji. Stosowanie metod recyklingu w trakcie produkcji oraz produkcja

wyrobów na bazie surowców odpadowych wpływa na ograniczenie negatywnych skutków w środowisku. Istotne znaczenie dla ochrony środowiska ma także rekultywacja terenu po zakończeniu wydobywania. Postanowienia norm umożliwiają produkcję wyrobów również z surowców wtórnych.

5 CZYNNIKI WPŁYWAJĄCE NA REALIZACJĘ PROGRAMU PRAC KT I WPROWADZANIE NOWYCH TN DO PROGRAMU PRAC

- Środki finansowe na przygotowanie polskich wersji norm europejskich;
- Sposób głosowania przyjęty w PKN;
- Bierność części członków KT.

6 WYKAZ PROPOZYCJI TEMATÓW NORMALIZACYJNYCH, DLA KTÓRYCH KT PRZEWIDUJE POZYSKANIE ZAMAWIAJĄCYCH W RAMACH PRAC NA ZAMÓWIENIE

W wyniku przeglądu norm w roku 2012 miały zostać wycofane obie polskie normy określające reaktywność alkaliczną kruszyw. W odniesieniu do tej właściwości nie ma norm europejskich. Chemiczne i fizyczne procesy zachodzące w kruszywach podatnych na reaktywność alkaliczną prowadzą do ich destrukcji a w przypadku zastosowania kruszyw w obiektach budowlanych (konstrukcje betonowe, obiekty drogowe i kolejowe) zjawiska te mogą doprowadzić do ich zniszczenia. Konieczne jest zidentyfikowanie kruszyw reaktywnych alkalicznie po to by zastosować odpowiednie działanie zapobiegawcze lub wycofać je z konkretnego zastosowania, w którym ich obecność byłaby niebezpieczna. Działania te dają możliwość zapobiegania katastrofom i uniknięcia usuwania szkód powstałych w ich wyniku.

W związku z powyższym sponsor, Instytut Mechanizacji Budownictwa i Górnictwa Skalnego zgłosił gotowość poniesienia kosztów nowelizacji normy na badanie reaktywności alkalicznej. Planuje się realizację nowego tematu normalizacyjnego dot. opracowania normy na oznaczenie reaktywności alkalicznej kruszyw.